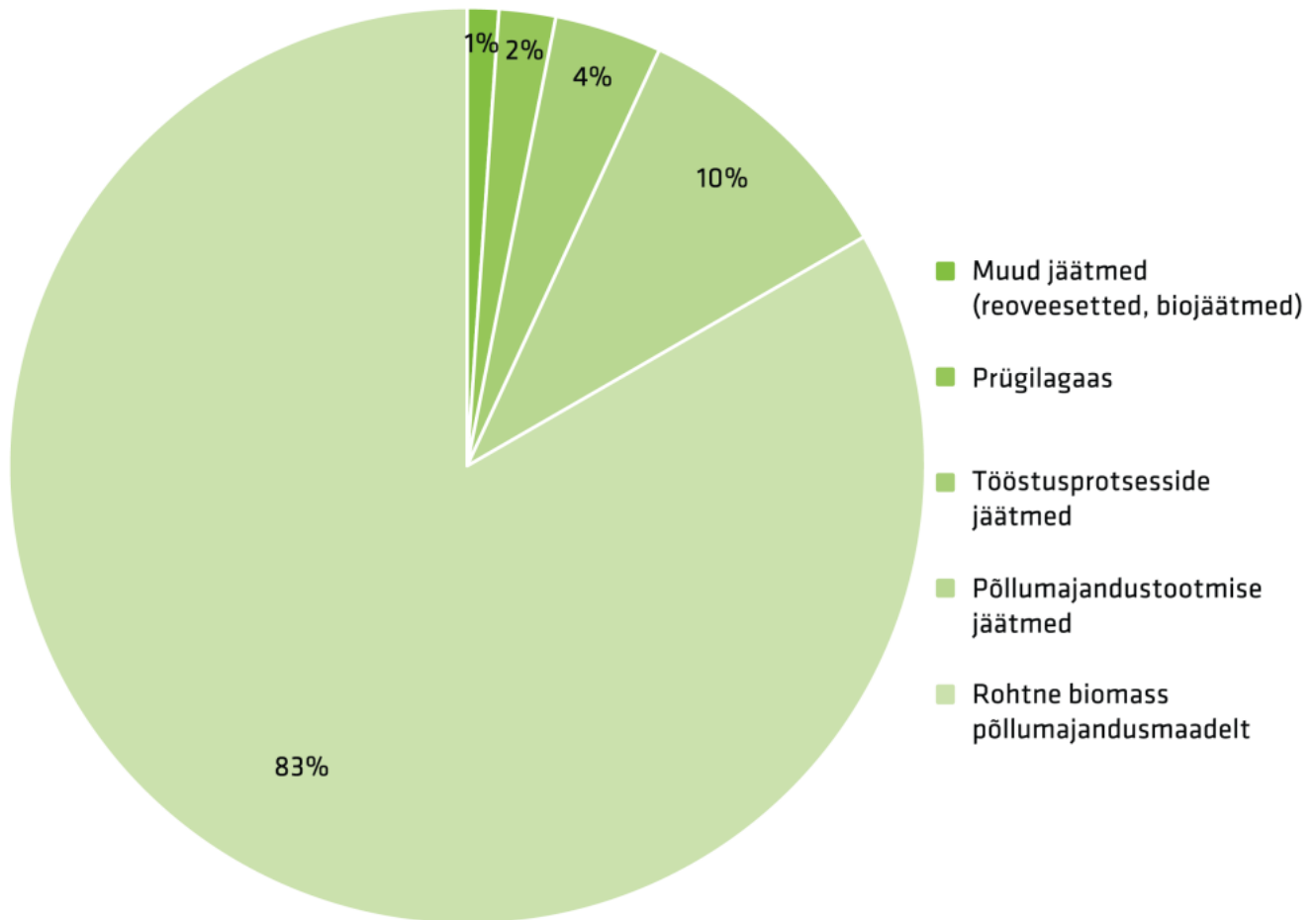

Biometaani tootmise potentsiaal

Eestis

Eurostati andmete põhjal tarbiti Eestis 2020. aastal transpordikütuseid kokku üle 9.0 TWh, millest taastuenergia osakaaluks transpordisektoris oli 12.2%, Euroopa Liidu liikmesriikide keskmine tulemus oli 10.2%.⁴¹ Tulenevalt taastuenergia direktiivist (EL) 2018/2001 on Eestil kohustus 2030. aastaks saavutada transpordisektoris taastuenergia osakaal 14% sektoris tarbitud energiakogusest.⁴² Transpordisektori dekarboniseerimise eesmärkide täitmiseks on riik otsustanud toetada kohalikul toormel põhineva biometaani tootmist ja selle laialdast suunamist transpordisektorisse. Vastavalt Eesti riiklikule energia- ja kliimakavale aastani 2030 on taastuvate transpordikütuste osakaal 14% kavas katta eelkõige kodumaise biometaaniga – eesmärgiks on toota kuni 340 GWh biometaani.⁴³

Eesti Arengufond hindas 2015. aastal biometaani potentsiaalset aastast tootmiskogust Eestis 450 miljonile kuupmeetrile (4500 GWh). Kõige suurema potentsiaaliga ressursiks on rohtne biomass põllumajandusmaadelt ja põllumajandustootmise jäätid, aga ka tööstusprotsesside jäätmed. Vähesema potentsiaaliga on prügilagaas ja muud jäätmed nagu reoveesetted ja biojätmed.

Joonis 26 Biometaani tootmise potentsiaal toormeliikide kaupa⁴⁴

Kuigi biomassirikkaid põllu-ja rohumaid on Eesti palju, siis on need tihti pindalalt väikesed ja paiknevad hajutatult, mis tähendab, et ressursi kokkukogumine ja transport võib olla kulukas ning majanduslikult tasuv biometaani kogus tegelikult väiksem, kui esialgu hinnatud.

Eesti Arengufondi andmetel oleks biometaani kasutuselevõtt kasumlik vaid siis, kui biometaani tootmine ja tarbimine on korraldatud efektiivselt. See tähendab, et biometaani tootmisüksused on suurema mahuga kui 5 miljonit kuupmeetrit aastas (50 GWh), tarnimine toimub juba eksisteeriva infrastruktuuri baasil (tanklad ja gaasitrassid) ja kütuseasendus on suunatud peamiselt bensiini tarbivale turusegmendile.⁴⁵

⁴⁰ Elering. (2022). Eesti gaasiülekandevõrgu arengukava 2022-2031.
<https://elering.ee/sites/default/files/2022-03/Eesti%20gaasi%C3%BClekandev%C3%B5rgu%20arengukava%202022-2031.pdf>

⁴¹ Eurostat. (2020). SHARES detailed results 2020.
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/4956088/SUMMARY-results-SHARES-2020.xlsx/e1197d70-9ef0-ba1f-193b-cab0dcf9b13f?t=1642578001746>

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/2001 (2018).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2001&from=EN>

⁴³ Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium. (2019). Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030.
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/ee_final_necp_main_ee.pdf

⁴⁴ Eesti Arengufond. (2015). Biometaani tootmine ja kasutamine transpordikütusena – väärtusahel ja rakendusettepanekud.
[https://energiatalgud.ee/sites/default/files/images_sala/7/77/Vohu%2C V. Eesti Arengufond.](https://energiatalgud.ee/sites/default/files/images_sala/7/77/Vohu%2C%20V.%20Eesti%20Arengufond.pdf)

⁴⁵ Eesti Arengufond. (2015). Eesti energiamajandus 2015.
[https://www.energiatalgud.ee/sites/default/files/images_sala/4/46/EAF. Eesti energiamajandu](https://www.energiatalgud.ee/sites/default/files/images_sala/4/46/EAF.%20Eesti%20energiamaajandus%202015.pdf)